

संस्कृतभारती - परिचयः

नवेम्बर् २०

चतुर्थः पाठः

अङ्काः १००

1) उचितं विधिलिङ्ग-रूपं लिखत (१०)

- a. शिशुः क्षीरं (पा)
- b. अहं नाटकं (दृश्)
- c. कवयः काव्यं (लिख्)
- d. सर्वे (खाद्)
- e. मम मित्रम् (आ + गम्)
- f. छात्राः श्लोकान् (पठ्)
- g. त्वं गीतं (गै)
- h. बालिका अधः (पत्)
- i. बालाकाः वेगेन (धाव्)
- j. तौ फलं (नी)

2) रिक्तस्थानं पूरयत (५)

a.			कुर्युः
b.		शक्नुयाताम्	
c.		दद्याव	
d.	भाषेत		
e.	मोदेत		

3) सन्धिं कृत्वा सन्धेः नाम रचयत (५)

- तस्य + ओदनः
- दृष्ट्वा + एतत्
- महा + उत्सवः
- दिव्य + औषधम्
- न + अन्यथा

4) सन्धिच्छेदं कृत्वा सन्धेः नाम रचयत (५)

- a. महैश्वर्यम्
- b. वधूर्मिका
- c. सदैव
- d. महेशः
- e. तवौदार्यम्

5) उचितं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत (१०)

- a. बालकः (प्रथमा, प्रथमः प्रथमम्)
- b. गृहे (एकस्मिन्, एकः, एकौ)
- c. नद्यः (दीर्घयः, दीर्घी, दीर्घाः)
- d. फलानि (मधुरम्, मधुराणि, मधुरे)
- e. पुरुषाः (सज्जनः, सज्जनाः, सज्जने)
- f. मेघान् (नीलाः, नीलान्, नीलः)
- g. दिनानि (अष्टानि, अष्टाः अष्ट)
- h. महिलाः (त्रयः, तिस्रः, त्रीणि)
- i. वृक्षात् (कस्याश्चित्, कस्माच्चित्, कश्चित्)
- j. महोदयम् (ताम्, तम् सः)

6) संस्कृत-पदं लिखत (५)

- Pupil
- Gum (of the teeth)
- Eye-brow
- Beard
- Eyelash

7) रिक्तस्थानं पूरयत (५)

धातुः	लकारः / प्रत्ययः	
स्था	तुमुन्	
क्षाल्	शतृ (पु)	
लिख्	लृट्, बहु, मध्यम	
नृत्	क्तवतु (पु)	
पच्	लृट्, एक, प्रथम	

8) श्लोकस्य अन्वयं कृत्वा भावार्थं लिखत (१०)

- a) तं व्रजन्तं प्रियो भ्राता लक्ष्मणोऽनुजगाम ह
स्नेहाद्विनयसम्पन्नः सुमित्रानन्दवर्धनः
- b) रामस्य दयिता भार्या नित्यं प्राणसमा हिता
सीताप्यनुगता रामं शशिनं रोहिणी यथा

9) अनुवदत (५)

- a. The baby always sleeps.
- b. The student writes the answer to the question.
- c. When does the programme begin?
- d. The Minister delivers the speech.
- e. Let us practice Sanskrit.

10) मेलयत (५)

a. गुप्त-शरीरम्	- उदानः
b. देव-वृक्षाः	- पावकस्पृष्टः
c. कर्पूरः	- गोमयम्
d. पञ्चगव्यम्	- इन्द्रः
e. प्राणाः	- मन्दारः

11) अर्थ लिखत (५)

- a. विलम्बः
- b. वृष्टिः
- c. प्रवासम्
- d. स्वभावम्
- e. विघ्नः

12) रिक्तस्थानं पूरयत (५)

(अपि, च, श्वः, शनैः, उच्चैः)

- a. बालकः बालिका हसतः
- b. कच्छपः चलति
- c. शुभङ्करः पठति अहम् पठामि
- d. कुक्कुरः बुक्कति।
- e. अहम् आपणं गमिष्यामि

13) रिक्तस्थानं पूरयत (५)

	विभक्तिः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
लता	षष्ठी			
वाहनम्	सप्तमी			
पितृ	द्वितीया			
राम	पञ्चमी			
नदी	तृतीया			

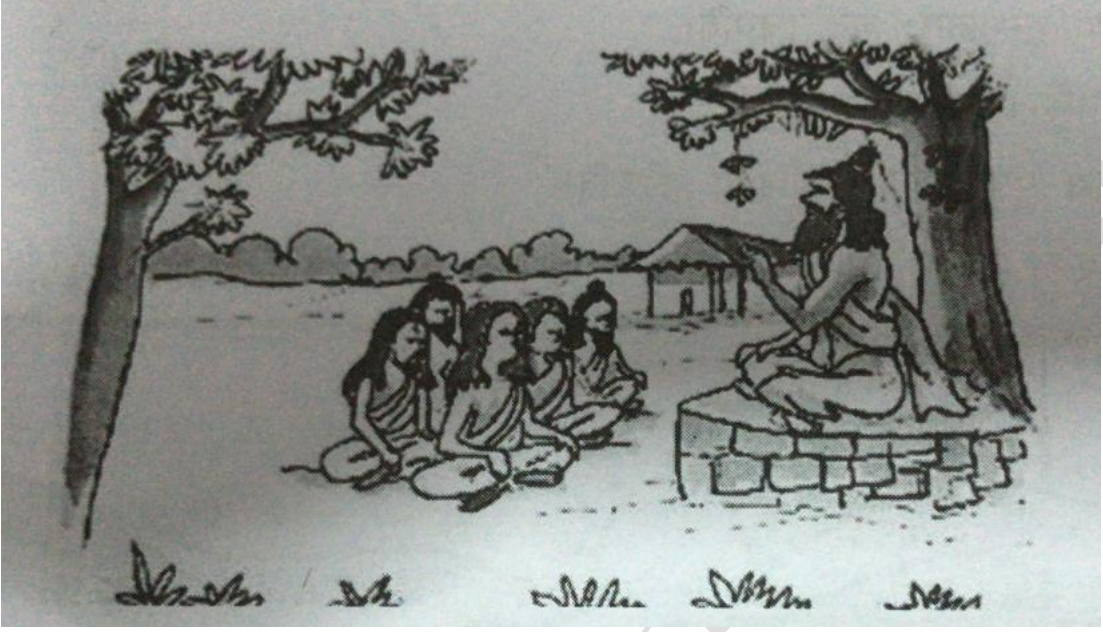
14) पञ्च-वाक्यैः संस्कृतेन वर्णनं कुरुत (५)

रामायणम्

15) सूक्तेः अर्थः लिखत (२)

मनस्वी कार्यार्थी न गणयति दुःखं न च सुखम्

16) पञ्च-वाक्यैः संस्कृतेन वर्णयत (५)

गुरुः, शिष्याः, वृक्षाः, उपदिशति, आकर्णयन्ति, शान्तिप्रदम्, गुरुकुलः, शृण्वन्ति, शिक्षा, कुटीरः

17) सुभाषितम् पूरयत (२)

..... क्रियतां यत्नः

विक्रीयन्ते विवर्जिताः

18) संसन्दर्भम् व्याख्यात (२)

वरं पृच्छ

19) उत्तरं लिखत (४)

- a. गुहः कस्य पादौ क्षालयितुम् इच्छति?
- b. पञ्च-कोशाः के?
- c. इन्द्रः केन रघुं ताडितवान्?
- d. व्याघ्रेण किं भक्षितम्?